

Crec en la santa Església

- 102 L'Església en el disseny de Déu.
- 103 Noms i símbols de l'Església.
- 104 Origen, fundació i missió de l'Església.
- 105 L'Església, instituïda pel Crist.
- 106 El misteri de l'Església.
- 107 L'Església, sacrament universal de salvació.

- 108 L'Església, Poble de Déu.
- 109 Un Poble sacerdotal, profètic i reial.
- 110 L'Església, Cos de Crist.
- 111 L'Església, Temple de l'Esperit Sant.

- 112 L'Església és una.
- 113 El camí cap a la unitat.
- 114 L'Església és santa.
- 115 L'Església és catòlica.
- 116 Qui pertany a l'Església Catòlica.
- 117 L'Església Catòlica i els "no-cristians".
- 118 Fora de l'Església no hi ha salvació.
- 119 L'Església és apostòlica.
- 120 La constitució jeràrquica de l'Església.
- 121 El Col·legi Episcopal i el seu Cap, el Papa.
- 122 El ministeri d'ensenyar, santificar i regir.
- 123 Els fidels laics.
- 124 La participació dels laics en la missió del Crist.
- 125 La vida consagrada.
- 126 Diverses formes de vida consagrada.

L'Església en el disseny de Déu

- **«Crist és la llum dels pobles.** Reunit en l'Esperit Sant, el sagrat Concili té, per tant, el viu desig d'anunciar a totes les criatures la Bona Nova de l'Evangeli, de **difondre entre tots els homes la claror del Crist que resplendeix en el rostre de l'Església».**
- Amb aquestes paraules s'obre la Constitució dogmàtica sobre l'Església del Concili Vaticà II. Així mostra el Concili que l'article de fe sobre l'Església depèn totalment dels articles que es refereixen a Jesucrist. **L'Església no té més llum que la del Crist.** Segons una imatge preferida pels Pares de l'Església, és com la lluna que rep del sol tota la seva llum.
- L'article sobre **l'Església depèn també totalment de l'article sobre l'Esperit Sant** que el precedeix. «En efecte, després d'haver ensenyat que l'Esperit Sant és la font i el donador de tota santedat, ara confessem que és ell el qui dóna la santedat a l'Església». L'Església, segons una dita dels Pares, és el lloc «on floreix l'Esperit».
- Creure que l'Església és «santa» i «catòlica», i que és «una» i «apostòlica» (tal com afegeix el Símbol de Nicea-Constantinoble) **és inseparable de la fe en Déu Pare, Fill i Esperit Sant.** En el Símbol dels apòstols, fem professió de creure que existeix una Església santa i **no de creure en l'Església**, per no confondre Déu i les seves obres i per atribuir clarament a la bondat de Déu *tots* els dons que ell ha posat en la seva Església.

La fe és per a ser viscuda

“Penses potser que les febleses de l'Església podrien induir Crist a abandonar-la? Si abandonés l'Església seria com si abandonés el propi cos” (Helder Càmara)

Noms i símbols de l'Església.

103

- La paraula «**Església**» vol dir, del grec, «convocació». Designa les assemblees del poble, terme freqüent utilitzat a l'Antic Testament per significar l'assemblea del poble elegit davant Déu. Anomenant-se «Església», la primera comunitat dels qui creien en el Crist es reconeixia hereva d'aquesta assemblea. En ella, Déu «convoca» el seu poble de tots els extrems de la terra.
- En el llenguatge cristià, la paraula «Església» designa **l'assemblea litúrgica**, però també la **comunitat local** o tota la **comunitat universal** dels creients. Aquestes tres significacions són, de fet, inseparables. «L'Església» és el poble de Déu reunit en tot el món sencer. Existeix en les comunitats locals i es realitza com a assemblea litúrgica, sobretot eucarística. Viu de la Paraula i del Cos del Crist i esdevé així ella mateixa Cos del Crist.
- **Els símbols de l'Església.** Les imatges preses de l'Antic Testament són variacions d'una idea de fons, la **del «poble de Déu»**. En el Nou Testament, totes aquestes imatges troben un nou centre pel fet que el **Crist esdevé «el Cap» d'aquest poble, que és des d'aleshores el seu Cos**. A l'entorn d'aquest centre s'agrupen les imatges «tretes de la vida de pastor, de la vida del camp, del treball de construcció, de la família i de les esposalles».
- L'Església és **una pleta**, la porta única i necessària de la qual és el Crist. És també **ramat**, del qual Déu mateix va predir que ell seria el pastor, i les ovelles, pasturades constantment pel mateix Crist, el Bon Pastor, que va donar la seva vida per les ovelles".
- «L'Església és un **conreu o camp de Déu** que Déu ha plantat com una vinya escollida. El **cep veritable és el Crist**, que dóna vida i fecunditat a les sarments, és a dir, a nosaltres, que per mitjà de l'Església, restem en ell, i sense el qual res no podem fer.
- L'Església és anomenada **casa de Déu**, on habita la seva família; **estança de Déu** en l'Esperit, **tenda de Déu** entre els homes i sobretot **temple sant**, que la litúrgia compara a la Ciutat santa i a la nova Jerusalem. L'Església, «la Jerusalem de dalt» s'anomena «mare nostra» i és presentada com l'esposa immaculada de l'Anyell immaculat, la qual «el Crist va estimar i es lliurà a sí mateix per ella a fi de santificar-la».

Origen, fundació i missió de l'Església

Per investigar el misteri de l'Església, cal meditar primer el seu origen en el disseny de la Santíssima Trinitat i la seva realització progressiva en la història.

- **Un disseny nascut en el cor del Pare.** El Pare etern, per un disseny de la seva saviesa, va crear l'univers, va decretar d'elevat els homes a la participació de la vida divina en el seu Fill. i va decidir aplegar-los, els qui creuen en el Crist, en l'Església santa.
- L'Església, **prefigurada des de l'origen del món.** «El món va ser creat amb vista a la comunió amb la seva vida divina, comunió que es realitza per la «convocació» dels homes en el Crist, i aquesta «convocació» és l'Església. La caiguda dels àngels i el pecat dels homes, van ser permeses per Déu com **ocasió i mitjà per a desplegar tota la mesura d'amor que volia donar al món:** així com la voluntat de Déu és un acte i s'anomena món, així també la seva intenció és la salvació dels homes i s'anomena Església.
- L'Església, **preparada en l'Antiga Aliança.** L'aplegament del poble de Déu comença en el moment en què el pecat va destruir la comunió dels homes amb Déu i dels homes entre ells. L'aplegament de l'Església és, per dir-ho així, la **reacció de Déu davant el caos provocat pel pecat.**
- La preparació del poble de Déu comença amb la vocació d'Abraham, a qui Déu promet que serà pare d'un gran poble, amb **l'elecció d'Israel** com a poble de Déu. En virtut de la seva elecció Israel ha de ser el **signe de la reunió futura de totes les nacions.** Però ja els profetes acusen Israel d'haver trencat l'aliança i d'haver-se captivat com una prostituta. Anuncien una aliança nova i eterna. «Aquesta Aliança Nova l'ha instituïda el Crist».

La fe és per a ser viscuda

Ens anirà bé recordar aquest paràgraf del Credo del Poble de Déu (Pau VI):

Creiem en l'Esperit Sant, Senyor i vivificador que, amb el Pare i el Fill, és juntament adorat i glorificat. Que va parlar pels profetes; ens va ser enviat per Crist després de la seva resurrecció i ascensió al Pare, il·lumina, vivifica, protegeix i regeix l'Església

L'Església, instituïda pel Crist

- Pertoca al Fill de realitzar, en arribar la plenitud del temps, el pla de salvació del seu Pare. «Jesús, el Senyor, posà el començament de la seva Església predicant la Bona Nova. Per complir la voluntat del Pare, el Crist va inaugurar el Regne del cel sobre la terra. **L'Església «és el Regne del Crist ja misteriosament present»**
- «Aquest Regne **brilla als ulls dels homes en la paraula, les obres i la presència del Crist**». La llavor i l'inici del Regne són «**el petit ramat**» del qui ell mateix és el pastor. Són la veritable família de Jesús. **Els ha ensenyat una «manera d'actuar» nova i una pregària pròpia.**
- Jesús, el Senyor, ha dotat la seva comunitat **d'una estructura que perseverarà fins al ple acabament del Regne**. Elecció dels **Dotze amb Pere com a cap**, pedres fonamentals de la nova Jerusalem. Els Dotze **participen de la missió del Crist, del seu poder, però també de la seva sort**. Amb tots aquests actes, el Crist prepara i edifica la seva Església.
- L'Església **va néixer principalment del do total del Crist anticipat en la institució de l'Eucaristia i realitzat a la creu**. «Perquè del costat del Crist adormit a la creu ha nascut l'admirable sagrament que és tota l'Església». «Així com Eva va ser formada d'una costella d'Adam adormit, també l'Església va néixer del cor traspassat del Crist mort a la creu».
- **L'Església, manifestada per l'Esperit Sant**. El dia de Pentecosta, l'Esperit Sant fou enviat per santificar l'Església, que es manifestà públicament davant la multitud i començà la difusió de l'Evangelí amb la predicació». L'Església és, per la seva naturalesa, missionera enviada pel Crist a totes les nacions per fer-ne deixebles. L'Esperit Sant «equipa i dirigeix l'Església gràcies a la diversitat dels dons jeràrquics i carismàtics» per tal que pugui anunciar i establir enmig de totes les nacions el Regne del Crist i de Déu, i en constitueix la llavor i l'inici aquí a la terra».
- **L'Església, consumada en la glòria**. «L'Església només trobarà la seva consumació en la glòria de cel», a l'hora del retorn gloriós del Crist. Fins aleshores «l'Església fa camí a través de les persecucions del món i els consols de Déu» Sap que en aquest món hi és com en exili, lluny del Senyor i aspira a la plenitud de l'adveniment del Regne.

El misteri de l'Església

L'Església és en la història, però al mateix temps la transcendeix. Tan sols «amb els ulls de la fe» podem veure en la seva realitat visible alhora una realitat espiritual portadora de vida divina.

- **L'Església, alhora visible i espiritual.** Crist, únic mitjancer, constitueix i manté contínuament la seva Església santa, comunitat de fe, d'esperança i de caritat, aquí baix, damunt la terra, com una totalitat visible. L'Església és a la vegada:
 - societat dotada d'òrgans jeràrquics i Cos místic del Crist;
 - assemblea visible i comunitat espiritual;
 - Església terrenal i Església enriquida amb dons del cel.
- Aquestes dimensions constitueixen conjuntament **una sola realitat complexa**, feta d'un doble element humà i diví. És propi de l'Església ser **a la vegada humana i divina**, visible i rica de realitats invisibles, fervent en l'acció i ocupada en la contemplació, present en el món i tanmateix forastera. Però de tal manera que allò que en ella és humà s'ordena i se sotmet al que és diví; el que és visible, al que és invisible; el que pertany a l'acció, al que és propi de la contemplació; i el que és present, a la ciutat futura que cerquem.
- **Humilitat! Sublimitat!** Tenda de Quedar i santuari de Déu, habitació terrenal i palau del cel, cabana de fang i casa reial, cos mortal i temple de la llum, riota dels orgullosos i esposa del Crist!. Negra però formosa, demacrada pel cansament i la sofrència d'un llarg exili i tanmateix embellida amb netedat celestial (Sant Bernat).
- L'Església, **misteri de la unió dels homes amb Déu.** Dins l'Església Crist ha dut a terme i ha revelat el seu propi misteri com el fi últim del disseny de Déu: «recapitular-ho tot en ell». Sant Pau anomena «gran misteri» la unió esponsal del Crist i l'Església. Unida al Crist com al seu Espòs, l'Església esdevé ella mateixa misteri.
- Dins l'Església, aquesta comunió dels homes amb Déu per «la caritat que no caducarà mai». **«La seva estructura s'ordena totalment a la santedat dels membres del Crist.** Maria ens precedeix a tots en la santedat que és el misteri de l'Església, com «l'Esposa sense màcula ni arruga». I és així perquè «la dimensió mariana de l'Església precedeix la seva dimensió petrina».

L'Església, sacrament universal de salvació

- El mot grec *mysterion* ha estat traduït al llatí amb dues paraules: **mysterium** i **sacramentum**. El terme **sacrament** expressa principalment el signe visible de la realitat amagada de la salvació, indicada amb el terme **misteri**. En aquest sentit, el Crist mateix és el misteri de la salvació. L'obra salvífica de **la seva humanitat** santa i santificadora **és el sacrament de salvació** que es manifesta i actua en els sacraments de l'Església (que les Esglésies d'Orient anomenen també «els sants misteris»). Els set sacraments són els signes i els instruments amb què l'Esperit Sant difon la gràcia del Crist -que és el Cap- a l'Església, que és el seu Cos. L'Església conté, doncs, i comunica la gràcia invisible que ella significa. En aquest sentit analògic l'Església s'anomena també «sacrament».
- **«L'Església és en el Crist com un sacrament**, és a dir, signe i instrument d'íntima unió amb Déu i d'unitat de tot el llinatge humà». Ser el sacrament de la unió íntima dels homes amb Déu: aquesta és la primera finalitat de l'Església. Com que la comunió entre els homes arrela en la unió amb Déu, l'Església també és el sacrament de la unitat del llinatge humà. En ella, aquesta unitat ja ha començat, puix que reuneix els homes «de tota nacionalitat i de totes les tribus, pobles i llengües» (Ap 7,9). Al mateix temps, l'Església és «signe i instrument» de la plena realització d'aquesta unitat que encara ha de venir.
- Com a sacrament, **l'Església és instrument del Crist**. «En les seves mans, ella és l'instrument de la redempció de tots els homes», «el sacrament universal de la salvació» amb què el Crist «manifesta i actualitza l'amor de Déu als homes». L'Església és el «projecte visible de l'amor de Déu a la humanitat». Déu vol que «tot el llinatge humà formi un sol poble de Déu, s'uneixi en el Cos únic del Crist i es construeixi en un sol temple de l'Esperit Sant».

La fe és per a ser viscuda

“Ningú no pot tenir Déu per Pare, si no té l'Església per Mare”
(Sant Cebrià)

“Estimar Crist i estimar l'Església son una sola cosa”
(Germà Roger Schuts)

Un amor intens a l'Església és tret característic del cristià.

L'Església, Poble de Déu

- «En tot temps i a tot arreu és agradable a Déu qualsevol que li és fidel i practica la justícia. Déu, però, ha volgut santificar i salvar els homes **no separadament**, sense cap connexió els uns amb els altres, **sinó que els ha constituïts en un poble** que el reconegués de veritat i el servís santament. Així, doncs, s'escollí la comunitat d'Israel com a poble seu, amb el qual va fer una aliança i el va instruir de mica en mica (...). Tanmateix tot això s'esdevingué en preparació i figura d'aquella nova i perfecta aliança que s'havia de concloure en el Crist. El Crist va instituir aquesta Nova Aliança, això és, el Nou Testament segellat amb la seva sang, invitant una multitud d'entre els jueus i els pagans a formar una unitat, no pas segons la carn, sinó en l'Esperit».
- **Les característiques del poble de Déu.** El poble de Déu té unes característiques que el distingeixen netament de tots els grups religiosos, ètnics, polítics o culturals de la història:
 - **És el poble de Déu:** Déu no és propi i exclusiu de cap poble, però s'ha adquirit un poble: «un llinatge escollit, un sacerdoci reial, una nació santa»
 - Hom esdevé membre del poble de Déu **no per naixement físic, sinó pel «naixement de dalt»**, «de l'aigua i de l'Esperit» (Jn 3,3-5), és a dir, per la fe en el Crist i el baptisme.
 - Aquest Poble **té per Cap Jesucrist** (Ungit, Messies): pel fet que la mateixa unció, l'Esperit Sant, circula del Cap vers el Cos, és el «Poble messiànic».
 - La **condició** d'aquest Poble **és la dignitat de la llibertat dels fills de Déu**: en els cors, com en un temple, hi resideix l'Esperit Sant.
 - La seva **lleï és el manament nou** d'«estimar com el Crist ens ha estimat». Aquesta és la llei nova de l'Esperit Sant.
 - La seva **missió** és ser la **sal de la terra i la llum del món**. «Constitueix per a tots els homes el germen més fort d'unitat, d'esperança i de salvació».
 - El seu **destí**, per últim, és **«el Regne de Déu** començat a la terra per Déu mateix, Regne que ha d'eixamplar-se més i més, fins que, a la fi del temps, l'acabarà Déu mateix».

Un Poble sacerdotal, profètic i reial

- **Jesucrist** és el qui el Pare ha ungit de l'Esperit Sant i l'ha constituït «**Sacerdot, Profeta i Rei**». El poble de Déu tot plegat **participa d'aquestes tres funcions del Crist** i porta les responsabilitats de la missió i del servei que en deriva.
- Quan entrem al poble de Déu per la fe i el baptisme, rebem part en la vocació única d'aquest Poble: la seva **vocació sacerdotal**. «Crist, el Senyor, gran sacerdot pres d'entre els homes, **ha fet del nou Poble "un reialme i sacerdots per al seu Déu i Pare"**. Els batejats, en efecte, per la regeneració i la unció de l'Esperit Sant, són consagrats per ser una habitació espiritual i un sacerdoti sant».
- «El Poble sant de Déu participa també de la **funció profètica del Crist**». Aquest Poble, laics i jerarquia, quan «s'adhereix indefectiblement a la fe transmesa als sants una vegada per sempre» aprofundeix en la seva intel·ligència i **esdevé testimoni del Crist en aquest món**.
- El poble de Déu participa, finalment, de la **funció reial del Crist**. El Crist exerceix la seva reialesa atraient els homes per la seva mort i la seva Resurrecció. El Crist, Rei i Senyor de l'univers, va fer-se el servidor de tots; «no va venir a ser servit, sinó a servir i a donar la vida en rescat per una multitud». **Per al cristià, «regnar és servir-lo», particularment «en els pobres i els qui pateixen**, en els quals l'Església reconeix la imatge del seu Fundador pobre i sofrent». El poble de Déu realitza la seva «dignitat reial» vivint aquesta vocació de servir amb el Crist.
- **El signe de la creu fa reis** tots els regenerats en el Crist, la unció de l'Esperit Sant els consagra com a **sacerdots**, per tal que, deixant a part el servei particular del nostre ministeri, tots els cristians espirituals i amb ús de raó es reconeixin membres d'aquest llinatge reial i participin de la funció sacerdotal. Què hi ha de més reial per a l'ànima que governar el seu cos en la submissió a Déu? Què hi ha també de més sacerdotal que consagrar al Senyor una consciència pura i oferir-li damunt l'altar del cor les víctimes sense màcula de la pietat?

L'Església Cos de Crist

- **L'Església és comunió amb Jesús.** Des del principi, Jesús va associar els deixebles a la seva vida. Jesús parla d'una comunió íntima entre ell i els qui el segueixen: «Jo sóc el cep i vosaltres les sarments». «Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell»
- Quan la seva presència visible els va ser retirada, Jesús no va deixar orfes els deixebles. Els va prometre que estaria amb ells fins a la fi del temps i els envià el seu Esperit. **La comunió amb Jesús encara es tornà en alguns aspectes més intensa.** «Comunicant el seu Esperit als seus germans, que ell reuneix de totes les nacions, els ha constituït místicament com el seu Cos».
- L'Església no solament s'ha reunit entorn del Crist: **s'ha unificat en ell en el seu Cos.**
 - **«Un sol Cos».** «La vida del Crist es difon a través dels creients, que els sacraments uneixen al Crist sofrent i glorificat». Sobretot, del baptisme, pel qual ens unim a la mort i a la Resurrecció del Crist, i de l'Eucaristia, per la qual, «participant realment del Cos del Crist», «som elevats a la comunió amb ell i entre nosaltres». La unitat del cos **no aboleix la diversitat dels membres i de funcions.** Però únic és l'Esperit que distribueix els dons variats pel bé de l'Església. La unitat del Cos místic **venç totes les divisions humanes:** « No hi ha jueu ni grec, no hi ha esclau ni lliure, no hi ha home ni dona, sou un de sol en el Crist Jesús».
 - **«D'aquest Cos, el Crist n'és el Cap».** Tots els membres s'han d'esforçar a assemblear-se-li «fins que el Crist sigui format en tots» Per procurar el nostre creixement, el Crist disposa en el seu Cos - l'Església- els dons i els serveis amb què nosaltres ens ajudem mútuament en el camí de la salvació. El Crist i l'Església són el «Crist total». “Compreneu, germans, la gràcia que Déu ens ha fet donant-nos el Crist com a Cap? Admireu-vos i alegreu-vos. Hem esdevingut el Crist. La plenitud del Crist és el Cap i els membres. I, què vol dir el Cap i els membres? El Crist i l'Església” (Sant Agustí).
 - **L'Església és l'Esposa del Crist.** La unitat del Crist i de l'Església, Cap i membres del Cos, implica una relació personal, sovint expressada amb la imatge de l'espòs i l'esposa. L'Església és l'Esposa immaculada, que el Crist estima. Per ella s'ha lliurat «a fi de santificar-la» (Ef 5,26), se l'ha associada amb una aliança eterna i mai no deixa de tenir-ne cura com del seu propi Cos.

L'Església, Temple de l'Esperit Sant

- «Allò que el nostre esperit és per als nostres membres, l'Esperit Sant ho és per als membres del Crist, per al Cos del Crist, vull dir l'Església». «Cal atribuir a l'Esperit del Crist, com a un principi amagat, que totes les parts del Cos estiguin unides, tant entre elles com amb el seu Cap suprem. **L'Esperit Sant fa, de l'Església, «el Temple del Déu vivent».**
- L'Esperit Sant és «el principi de tota acció vital i veritablement saludable en cadascuna de les diverses parts del Cos». **L'Esperit opera de moltes maneres l'edificació** de tot el Cos en la caritat: per la **Paraula de Déu**, «que té el poder de construir l'edifici», pel **baptisme** amb què forma el Cos del Crist; pels **sagraments**, que fan créixer i guareixen els membres del Crist; per «**la gràcia concedida als apòstols**, que té el primer lloc entre els seus dons»; **per les virtuts**, que fan actuar segons el bé; finalment, per les **múltiples gràcies especials** (anomenades «carismes»), amb què fa que els fidels esdevinguin «aptes i disponibles per a assumir els diversos càrrecs i oficis que serveixen per a renovar i edificar millor l'Església».
- **Els carismes.** Extraordinaris o senzills i humils, els carismes **són gràcies de l'Esperit Sant** que, directament o indirectament, tenen una utilitat eclesial, ja **que s'ordenen a l'edificació de l'Església**, al bé dels homes i a les necessitats del món.
- **Els carismes s'han d'acollir amb agraïment** per aquell que els rep, però també per tots els membres de l'Església. Són una meravellosa **riquesa de gràcia** per a la vitalitat apostòlica i per a la santedat de tot el Cos del Crist. Així és mentre es tracti de dons que provenen veritablement de l'Esperit Sant i s'exerceixin amb plena conformitat als impulsos autèntics d'aquest mateix Esperit, és a dir, segons la caritat, veritable mesura dels carismes.
- És sempre necessari el discerniment dels carismes. **Cap carisma no dispensa de la referència a la submissió als pastors de l'Església.** «A ells pertoca especialment, no apagar l'Esperit, sinó provar de totes les maneres de retenir el que és bo», a fi que els carismes contribueixin, amb llur diversitat i complementarietat, al «bé comú».

La fe és per a ser viscuda

L'Església és el Cos del qual Crist és el Cap. Viu d'ell, en ell i per ell, i el Crist viu amb ella i en ella. L'Església és l'Esposa del Crist. El Crist l'ha estimada i s'ha lliurat per ella. L'ha purificada amb la seva sang. N'ha fet la Mare fecunda de tots els fills de Déu.

L'Església és una

- «De l'Església única del Crist, professem en el Símbol que és **una, santa, catòlica i apostòlica**». Aquests quatre atributs, inseparablement lligats entre ells, indiquen uns trets essencials de l'Església i de la seva missió. No se'ls ha donat ella mateixa. El Crist, per l'Esperit Sant, ha concedit a la seva Església de ser una, santa, catòlica i apostòlica, i ell també la crida a realitzar cada una d'aquestes qualitats. Això ens ho diu la fe. I també la història que parla clarament.
- **El misteri sagrat de la unitat de l'Església:** *L'Església és una per raó de la seva font:* la Trinitat de les Persones, Pare i Fill en l'Esperit Sant. *L'Església és una per part del seu Fundador:* «Car el Fill encarnat va reconciliar tots els homes amb Déu per la seva creu, i restablí la unitat de tots en un sol Poble i en un sol Cos». *L'Església és una per part de la seva «ànima»:* **«L'Esperit Sant**, que habita en els creients i omple tota l'Església i la governa, realitza aquesta admirable comunió dels fidels i els uneix tots tan íntimament que esdevé el principi de la unitat de l'Església». Ser una pertany a l'essència de l'Església: Quin misteri més sorprenent! Hi ha un sol Pare de l'univers, un sol Logos de l'univers j també un sol Esperit Sant, pertot arreu idèntic; hi ha igualment una sola verge que arriba a ser mare, i em plau d'anomenar-la Església.
- L'Església una es presenta amb una **gran diversitat**. de **pobles i cultures**. Diversitat de **dons, de càrrecs, de condicions i de maneres de viure**; la gran riquesa d'aquesta diversitat no s'oposa a la unitat de l'Església. Però el pecat i el pes de les seves conseqüències amenacen constantment el do de la unitat.
- «L'única Església del Crist és aquella que el nostre Salvador, després de la seva Resurrecció, confià a Pere perquè en fos el pastor. Aquesta Església com a societat constituïda i organitzada en el món perdura en **l'Església catòlica governada pel successor de Pere i els bisbes en comunió amb ell**».

La fe és per a ser viscuda

“La religió jueva no ens és pas extrínseca, sinó que, en certa manera, és “intrínseca” a la nostra religió. Per tant, tenim envers ella unes relacions que no tenim amb cap altra religió. Sou els nostres germans predilectes y, en certa manera, els nostres germans grans”.
(Beat Joan Pau II)

El camí cap a la unitat

«**Ja en els orígens van néixer divisions** en aquesta sola i única Església de Déu. Però, durant **els darrers segles**, grans comunitats s'han separat de la plena comunió de l'Església catòlica. Les ruptures que fereixen la unitat del Cos del Crist no es fan, certament, sense els pecats dels homes; On hi ha el pecat, hi ha també divisió i conflicte. On hi ha la virtut, allí hi ha també la unitat que fa que tots els creients tinguin un sol cor i una sola ànima.

- Els qui neixen avui en comunitats sortides d'aquestes ruptures «i reben la fe en el Crist no poden ser acusats de pecat, i **l'Església catòlica els abraça amb reverència i amor fraternals**. Justificats per la fe en el baptisme, amb raó s'honoren amb el nom de cristians i els fills de l'Església catòlica els reconeixen com a germans en el Senyor».
- Fora dels límits visibles de l'Església catòlica «hi ha **molts elements de santificació i de veritat**: «la paraula de Déu escrita, la vida de la gràcia, la fe, l'esperança i la caritat i els altres dons interiors de l'Esperit Sant...». L'Esperit del Crist se serveix d'aquestes Esglésies i comunitats eclesials com a mitjans de salvació. Tots aquests béns provenen del Crist i condueixen a ell: demanen d'ells mateixos «la unitat catòlica».
- **Cal promoure la unitat**. La unitat, «Crist la va donar a la seva Església, i creiem que subsisteix inamissiblement en l'Església catòlica, i confiem que anirà creixent cada dia més fins a la fi dels segles». El Crist dóna cada dia a la seva Església el do de la unitat, però l'Església cada dia ha de pregar i treballar per mantenir, reforçar i refer la unitat que el Crist vol per a ella. Per això Jesús mateix va pregar a l'hora de la seva passió per la unitat dels seus deixebles: «Que tots siguin u; com vós, Pare, sou en mi i jo en vós, perquè siguin perfectament u, i el món conegui que vós m'heu enviat». El desig de retrobar la unitat de tots els cristians és un do del Crist i una crida de l'Esperit Sant.
- Per tal de respondre-hi adequadament, calen: **una renovació permanent de l'Església i una fidelitat més gran a la seva vocació; la pregària en comú; la coneixença recíproca i fraterna; el diàleg** entre els teòlegs i les **trobades** entre els cristians de diferents Esglésies i comunitats; la **col·laboració** entre els cristians en el servei dels homes.
- Però cal també «tenir consciència que aquest projecte sagrat de la unitat supera les forces de les capacitats humanes». Per això cal posar

l'esperança en la pregària del Crist per l'Església, en l'amor del Pare envers nosaltres, i en el poder de l'Esperit Sant».

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 114

114

L'Església és santa

- «L'Església és indefectiblement santa. **El Crist, Fill de Déu, ha estimat l'Església com la seva Esposa.** S'ha lliurat a fi de santificar-la. Se l'ha unida com el seu Cos i l'ha omplerta del do de l'Esperit Sant. L'Església és «el Poble sant de Déu», i els seus membres són anomenats «sants».
- **L'Església és santificada per Crist.** Per ell i en ell, esdevé també santificadora. «Totes les obres de l'Església tendeixen a la santificació dels homes. Ha estat confiada a l'Església «la plenitud dels mitjans de salvació». En ella «adquirim la santedat per la gràcia de Déu».
- «Damunt la terra, l'Església està dotada d'una **santedat autèntica, però imperfecta**». En els seus membres, la santedat perfecta encara cal adquirir-la. «Proveïts de mitjans de salvació tan abundosos i tan grans, tots els qui creuen en el Crist, qualssevol que siguin llur condició i estat de vida, **són cridats per Déu, cadascun pel seu camí, a una santedat** la perfecció de la qual és la mateixa del Pare».
- La caritat és l'ànima de la santedat, a la qual tots són cridats: «Ella dirigeix tots els mitjans de santificació, els dóna la seva ànima i els condueix al seu fi».
- «Crist és sant, innocent, sense taca. Va venir únicament per expiar els pecats del poble, no va conèixer el pecat. Però l'Església, que té dintre seu pecadors, és alhora santa i cridada a purificar-se. Tots els membres de l'Església -inclosos els seus ministres- s'han de reconèixer pecadors. L'Església, doncs, reuneix pecadors guanyats per la salvació del Crist, que cada dia fan camí cap a la santificació
- **Quan canonitza alguns fidels,** l'Església reconeix el poder de l'Esperit de santedat que viu en ella i sosté l'esperança dels fidels donant-los models i intercessors. «Els sants i les santes sempre han estat font i origen de renovació en els moments més difícils de la història de l'Església».
- «En la persona de **la benaurada Verge Maria,** l'Església ja arriba a la perfecció que la fa sense màcula ni arruga. Els fidels del Crist encara viuen en la tensió dels esforços per créixer en santedat amb la victòria sobre la culpa: per això alcen els ulls cap a Maria». **En ella l'Església ja és tota santa.**

L'Església és Catòlica

- . **«Catòlic» vol dir «universal»**. L'Església és catòlica **perquè en ella el Crist és present**. En ella subsisteix la plenitud del Cos del Crist unit al seu Cap, cosa que implica que rep d'ell «la plenitud dels mitjans de salvació» que ell ha volgut: confessió de **fe recta i completa**, vida sacramental íntegra i ministeri ordenat dins la successió apostòlica. L'Església és catòlica perquè **és enviada en missió pel Crist a tota la universalitat** del llinatge humà. Tots els homes són cridats a formar part del poble de Déu.
- **Cada Església particular és «catòlica»**. «L'Església del Crist és veritablement present en tots els legítims grups locals de fidels, els quals, units als seus pastors, reben també el nom d'Esglésies. En aquestes comunitats, per petites, pobres i disperses que sovint puguin ser, el Crist hi és present, i amb el seu poder dóna unitat a l'Església, una, santa, catòlica i apostòlica». L'Església particular que és en primer lloc la **diòcesi** (o l'eparquia) és una comunitat de fidels cristians en comunió en la fe i els sagraments **amb el seu bisbe**, ordenat dintre la successió apostòlica. Aquestes Esglésies particulars «són formades a imatge de l'Església universal. En elles i a partir d'elles existeix l'Església catòlica una i única».
- Les Esglésies particulars **són plenament catòliques per la comunió amb una d'entre elles: l'Església de Roma** «que presideix en la caritat». «Amb aquesta Església, per raó del seu origen més excel·lent, ha de concordar-se necessàriament tota altra Església, és a dir, els fidels de per tot arreu».
- «L'Església universal **no s'ha d'entendre com una simple suma o federació d'Esglésies particulars**. Molt més que això, l'Església és **universal per vocació i per missió**. Arrela en una varietat de terrenys culturals, socials i humans. En cada part del món pren aspectes i formes d'expressió diferents». La **rica varietat** de disciplines eclesiàstiques, de ritus litúrgics, de patrimonis teològics i espirituals propis de les Esglésies locals, «mostra molt clarament, amb la seva convergència en la unitat, la catolicitat de l'Església indivisa».

Qui pertany a l'Església catòlica?

- «A la unitat catòlica del poble de Déu **tots els homes hi són cridats**. Pertanyen a aquesta unitat sota diverses formes o hi són ordenats, tant els fidels catòlics com els qui, si més no, creuen en el Crist, i, en definitiva, tots els homes sense excepció que la gràcia de Déu crida a salvar-se».
- «**S'incorporen completament a l'Església** aquells qui, havent rebut l'Esperit del Crist, n'accepten íntegrament l'organització i tots els mitjans de salvació de què és dipositària; aquells qui, formant part del seu organisme visible, pels vincles establerts per la professió de la fe, pels sacraments i pel règim i comunió celestials, estan adherits al Crist, que la regeix per mitjà del Papa i dels bisbes. Tanmateix, no se salva, tot i estar incorporat a l'Església, el qui, no perseverant en la caritat, resta materialment en el si de l'Església, però no pas de cor».
- «L'Església **se sent unida per moltes raons amb aquells** qui, pel fet de **ser batejats**, s'honoren amb el nom de cristians, però no professen íntegrament la fe o no guarden la unitat de comunió sota el successor de Pere». «Els qui creuen en el Crist i han rebut el baptisme degudament **tenen una certa comunió, encara que imperfecta**, amb l'Església catòlica». Amb les Esglésies ortodoxes, aquesta comunió és tan profunda «que manca molt poc per arribar a la plenitud, la qual cosa autoritzaria una celebració comuna de l'Eucaristia del Senyor».

La fe és per a ser viscuda

«Precisament perquè l'Església és imperfecta, jo l'estimo més intensament. No és que estimi les seves imperfeccions. Però penso que sense elles fa temps que m'haurien hagut d'expulsar a mi d'ella. Al cap i a la fi, l'Església és mediocre, perquè està formada de gent com nosaltres, com tu i com jo. I això és el que, en definitiva, ens permet seguir dins d'ella. Haurem de lluitar per millorar-la, si. Però sabent que sempre hi haurà mediocritat, sempre hi entrarà pols, com en una casa, per més que la propietària vulgui impedir-ho. I d'això es tracta, de netejar la pols, no de passar-se la vida enfadat amb ella. I

L'Església i els no-cristians

«Els qui encara no han rebut l'Evangelí guarden relació amb el poble de Déu per diferents motius»:

- La relació de l'Església **amb el poble jueu**. L'Església, poble de Déu de la Nova Aliança, descobreix el seu vincle amb els jueus, «els primers a qui el Senyor Déu nostre parlà». La fe jueva ja és una resposta a la revelació de Déu en l'Antiga Aliança. Al poble jueu «pertanyen la filiació, la glòria, les aliances, la legislació, el culte, les promeses i també els patriarques, dels quals descendeix el Crist segons la carn».
- El poble de Déu de l'Antiga Aliança i el Nou poble de Déu tendeixen a fins anàlegs: l'espera de la vinguda (o del retorn) del Messies. Aquesta espera, per al Nou Poble de Déu es refereix al retorn del Messies, mort i ressuscitat, com a Senyor i Fill de Déu, mentre que, per al poble de l'Antiga Aliança es refereix a la vinguda del Messies -els trets del qual es mantenen velats- a la fi del temps. És una espera acompanyada del drama de la ignorància o del desconeixement de Jesucrist.
- Les relacions de l'Església amb els **musulmans**. Honorant-se de tenir la fe d'Abraham, adoren com nosaltres un sol Déu, misericordiós i jutge dels homes a la fi del món»
- L'Església reconeix que les **altres religions** «encara cerquen, enmig d'ombres i a través d'imatges», el Déu desconegut, però proper, ja que ens ha donat la vida a tots, bufa el seu alè a totes les coses i vol que tots els homes se salvin. Així l'Església considera tot el que pugui haver-hi de bo i de veritat en les religions «com una preparació a l'Evangelí i com un do d'aquell que il·lumina tot home perquè arribi a tenir la vida».
- **El Pare ha volgut convocar tota la humanitat a l'Església del seu Fill**. L'Església és el lloc on la humanitat ha de retrobar la unitat i la salvació. És «el món reconciliat». És «la barca que navega en aquest món al buf de l'Esperit Sant i amb la vela desplegada de la creu del Senyor». És com l'arca de Noè, que ella sola va salvar-se del diluvi.

La fe és per a ser viscuda

“Així com en l'Església catòlica hi ha també elements “no catòlics”, igualment es poden trobar fora de l'Església catòlica coses

catòliques. Molts que semblen estar a fora són a dintre; molts que semblen estar a dintre, són a fora” (Sant Agustí)

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 118

118

«Fora de l'Església no hi ha salvació»

El Pare ha volgut convocar tota la humanitat a l'Església del seu Fill. L'Església és el lloc on la humanitat ha de retrobar la unitat i la salvació. És «el món reconciliat». És «la barca que navega en aquest món al buf de l'Esperit Sant i amb la vela desplegada de la creu del Senyor». És com l'arca de Noè, que ella sola va salvar-se del diluvi.

- Com cal entendre aquesta afirmació tan repetida pels Pares de l'Església? Formulada d'una manera positiva, vol dir que **tota salvació ve de Crist-Cap, per l'Església, que és el seu Cos:**
- El Concili ensenya que aquesta Església en marxa és necessària per a la salvació, donat que solament el Crist és el Mitjancer i el camí de salvació, aquest Crist que se'ns fa present en el seu Cos que és l'Església. Ell, doncs, en inculcar la necessitat de la fe i del baptisme, va confirmar al mateix temps la necessitat de l'Església, en la qual entren els homes pel baptisme com per la porta. No es podrien, doncs aquells que, sabent que l'Església catòlica va ser fundada per Déu com a necessària, amb tot, o no volguessin entrar-hi o no volguessin restar-hi.
- Tanmateix, els qui, sense tenir-hi ells cap culpa, desconeixen el Crist i la seva Església, però busquen Déu amb sinceritat de cor, poden aconseguir la salvació eterna. Tot i així, l'Església sent la necessitat i, per tant, el dret sagrat d'evangelitzar» tots els homes.
- **La missió, exigència de la catolicitat de l'Església.** «Déu ha enviat l'Església: «Aneu, doncs, convertiu tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, ensenyeu-los a observar tot el que us he manat. I jo seré amb vosaltres fins a la fi del món».
- **L'origen i el fi de la missió.** El mandat missioner del Senyor té com a font última l'amor etern de la Santíssima Trinitat. El fi principal de la missió és fer participar els homes a la comunió que existeix entre el Pare i el Fill en el seu Esperit d'amor. De l'amor de Déu a tots els homes, l'Església de tots els temps ha tret l'obligació i la força del seu impuls missioner: «Déu vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat». L'Església, doncs, ha de ser missionera.
- **Els camins de la missió.** «L'Esperit Sant és el protagonista de tota la missió eclesial». Sota l'impuls de l'Esperit del Crist, l'Església ha

d'avançar pel camí de la pobresa i de l'obediència, del servei i de la immolació de si mateixa fins a la mort, de la qual va sortir victoriós per la seva Resurrecció». És així com «la sang dels màrtirs és llavor de cristians».

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 119

L'Església és apostòlica

119

L'Església és apostòlica perquè va ser fundada sobre els apòstols, i això en un triple sentit:

- Va ser edificada, i ho és, **sobre «el fonament dels apòstols** testimonis escollits i enviats en missió pel mateix Crist; **guarda i transmet el bon dipòsit** i les paraules saludables que van sentir dels apòstols; continua essent ensenyada, santificada i regida pels apòstols fins al retorn del Crist, **gràcies als seus successors** en el càrrec pastoral: el col·legi dels bisbes, en unió amb el successor de Pere.
- **La missió dels apòstols.** Jesús és l'enviat del Pare. Des del començament del seu ministeri, «va cridar els qui va voler, i en va designar dotze perquè estiguessin amb ell, i per enviar-los a predicar» «Com el Pare m'ha enviat, així jo us envio a vosaltres». El ministeri apostòlic és la continuació de la mateixa missió del Crist: «Qui us acull a vosaltres, m'acull a mi». Els apòstols del Crist saben, doncs, que són qualificats per Déu com «els ministres d'una aliança nova», «ministres de Déu», «com a ambaixadors del Crist», «servidors del Crist i administradors dels misteris de Déu».
- En la missió dels apòstols hi ha un **aspecte intransmissible**: el de ser testimonis de la Resurrecció del Senyor i els fonaments de l'Església. Però també hi ha un **aspecte permanent** de la seva missió. El Crist els va prometre que seria amb ells fins a la fi del temps. «Aquesta missió divina confiada pel Crist als apòstols ha de durar fins a la fi dels segles. Per això els apòstols van tenir cura d'instituir successors».
- **Els bisbes, successors dels apòstols.** «Així com el ministeri confiat personalment pel Senyor a Pere era destinat a ser transmès als seus successors, era un ministeri permanent, també és permanent el ministeri confiat als apòstols de ser els pastors de l'Església. L'orde sagrat dels bisbes assegura la perennitat d'aquest ministeri». Per això l'Església ensenya que «els bisbes van succeir per divina institució en el lloc dels apòstols, com a pastors de l'Església, i que qui els escolta, escolta el Crist, i qui els menysprea, menysprea el Crist i aquell qui el va enviar»

- **L'apostolat.** Tota l'Església és apostòlica en tant que és «enviada» a tot el món; tots 'els membres de l'Església, bé que de diverses maneres, tenen part en aquesta missió. **La fecunditat de l'apostolat**, tant dels ministres ordenats com dels laics, depèn de la seva unió vital amb el Crist.

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 120

120

La constitució jeràrquica de l'Església

- «Entre tots els fidels, incorporats al Crist per mitjà del baptisme, són constituïts en poble de Déu, i esdevinguts partícips, per aquesta raó, de la funció sacerdotal, profètica i reial del Crist, segons la pròpia condició de cadascú, **existeix una veritable igualtat de dignitat i d'acció**, per la qual tots, segons la pròpia condició i funció, cooperen a l'edificació del Cos del Crist».
- **Per què el ministeri eclesial.** El Crist mateix és la font del ministeri dintre l'Església. Ell l'ha instituït, li ha donat autoritat i missió, orientació i finalitat: El Crist Senyor, amb vista al govern i continu increment del poble de Déu, va instituir en la seva Església diferents ministeris ordenats al bé de tot el Cos. Perquè els ministres, que posseeixen la potestat sagrada, estan al servei dels seus germans, a fi que tots els qui formen part del poble de Déu arribin plegats a la salvació
- L'enviat del **Senyor parla i actua, no pas amb autoritat pròpia**, sinó en virtut de l'autoritat del Crist; no com a membre de la comunitat, sinó parlant-li en nom del Crist. Ningú no es pot donar la gràcia ell mateix: ha de ser donada i oferida. Això suposa ministres de la gràcia, autoritzats i habilitats per part del Crist. D'ell els bisbes i els preveres reben la missió i la facultat (la «potestat sagrada») d'actuar *in persona Christi Capitis*, els diaques les forces per a servir el poble de Déu en la «diaconia» de la litúrgia, de la paraula i de la caritat. Aquest ministeri, a Tradició de l'Església l'anomena «sagrament».
- El ministeri eclesial té **caràcter de servei**. En efecte, els ministres són realment «esclaus del Crist», a imatge del Crist que per nosaltres va prendre lliurement la «forma d'esclau»; esclaus de tots.
- També és propi de la naturalesa sacramental del ministeri eclesial tenir un **caràcter col·legial**. Per això tot bisbe exerceix el seu ministeri dintre el col·legi episcopal, en comunió amb el bisbe de Roma, successor de sant Pere i cap del col·legi. Els preveres exerceixen el ministeri dintre el presbiteri de la diòcesi, sota la direcció del seu bisbe.
- Finalment, té **caràcter personal**. Si els ministres del Crist actuen en comunió, també actuen sempre d'una manera personal. Cadascun d'ells

és cridat personalment: «Tu segueix-me», amb una responsabilitat personal davant d'aquell que dona la missió, actuant «en persona d'ell».

El col·legi episcopal i el seu cap, el Papa

- «Així com, per disposició del Senyor, sant **Pere i els altres apòstols formen un sol col·legi apostòlic**, igualment el **Romà Pontífex, successor de Pere, i els bisbes, successors dels apòstols**, es troben units ells amb ells».
- El Senyor va fer únicament de Simó, al qual donà el nom de **Pere, la pedra de la seva Església**. Li donà les claus; l'instituí pastor de tot el ramat. «Però, el ministeri que va donar a Pere de lligar i deslligar, consta que el va donar també al col·legi dels apòstols unit amb el seu cap». Aquest ministeri pastoral de Pere i dels altres apòstols pertany als fonaments de l'Església.
- El Papa, bisbe de Roma i successor de sant Pere, **«és el principi perpetu i el fonament visible de la unitat**, tant dels bisbes com de la multitud dels fidels». I té sobre l'Església una potestat plena, suprema i universal». «El col·legi episcopal té autoritat en tant que unit al Pontífex romà, com al seu cap». Entès així, aquest col·legi «també és subjecte d'un poder suprem i plenari sobre tota l'Església, el qual, però, només es pot exercir amb el consentiment del Papa». «El col·legi episcopal exerceix solemnement la seva potestat sobre l'Església universal en el Concili ecumènic.
- «Aquest col·legi, en tant que està compost de molts, **expressa la varietat i la universalitat del poble de Déu**; en tant, però, que està agrupat sota **un sol cap, representa la unitat del ramat del Crist**».
- **«Cada un dels bisbes, per la seva banda, és el principi i el fonament de la unitat en la seva Església particular**». Però, com a membres del col·legi episcopal, cadascun té part en la **sol·licitud per a totes les Esglésies**, una sol·licitud que exerceixen, primordialment, «governant bé la seva pròpia Església, com una part de l'Església universal», tot contribuint així «al bé de tot el Cos místic, que és també el Cos de les Esglésies».
- Les Esglésies particulars veïnes i de cultura homogènia formen **províncies eclesiàstiques**. Els bisbes així poden reunir-se en sínodes

o en concilis provincials. «Per una raó semblant, les Conferències episcopals poden fer avui una feina múltiple i fecunda, per tal que el sentiment col·legial es tradueixi en aplicacions concretes».

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 122

122

El ministeri d'ensenyar, santificar i regir

- Els bisbes, amb els preveres, col·laboradors seus, «tenen primerament el **ministeri d'anunciar a tothom l'Evangelí de Déu**», segons el manament del Senyor. Són «els proclamadors de la fe, que guanyen nous deixebles per al Crist, i els mestres autèntics» de la fe apostòlica, «investits de l'autoritat del Crist».
- Per tal de mantenir l'Església en la puresa de la fe transmesa pels apòstols, el **Crist, ell que és la veritat**, ha volgut donar a la seva Església una **participació en la seva pròpia infal·libilitat**. Pel «sentit sobrenatural de la fe» el poble de Déu «s'adhereix indefectiblement a la fe», sota la direcció del Magisteri viu de l'Església.
- La missió del Magisteri **es protegir el Poble de Déu** de les desviacions i dels defalliments; li ha de garantir la possibilitat objectiva de professar sense error la fe autèntica. Per aconseguir aquest servei, el Crist ha dotat els pastors del carisma de la infal·libilitat en matèria de fe i costums.
- El Romà Pontífex, cap del col·legi episcopal, gaudeix d'aquesta infal·libilitat **sempre que proclama com a definitiva una doctrina de fe o de moral**. La infal·libilitat promesa a l'Església resideix també en el Cos episcopal quan exerceix el suprem magisteri juntament amb el successor de Pere», sobretot en el Concili ecumènic. L'assistència divina es dona també quan el sant Pare o els bisbes en comunió amb ell, proposen un ensenyament que porta a entendre millor les veritats revelades en matèria de fe i costums. Els fidels han de donar a aquest ensenyament ordinari «l'assentiment religiós del seu esperit», que cal distingir de l'assentiment de la fe, però que el prolonga.
- **El ministeri de santificar**. El bisbe també té la responsabilitat «d'administrar la gràcia del suprem sacerdoci», especialment amb l'Eucaristia, que és el centre de la vida de l'Església particular. El bisbe i els preveres santifiquen l'Església amb la pregària i el treball, amb el ministeri de la paraula i dels sacraments. La santifiquen amb l'exemple. «No com qui senyoreja damunt les seves possessions, sinó fent-vos models del ramat».

- **El ministeri de regir.** «Els bisbes regeixen les Esglésies particulars amb els seus consells, exhortacions i exemples, però també amb l'exercici de la seva autoritat que exerciran amb el mateix esperit de servei del Mestre. El Bon Pastor serà el model i la «forma» del ministeri pastoral del bisbe.

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 123

123

Els fidels laics

«Amb el nom de **laics** s'entén aquí **tots els cristians**, llevat dels qui tenen un orde sagrat o són membres d'un estat religiós reconegut per l'Església, és a dir, **els cristians que pel fet d'estar incorporats al Crist pel baptisme**, constituïts en poble de Déu i fets participants a la seva manera de la funció sacerdotal, profètica i reial del Crist, exerceixen, en la mesura que els pertoca, la **missió de tot el poble cristià a l'Església i al món**».

- **La vocació dels laics.** «Pertoca als laics per pròpia vocació, de **buscar el Regne de Déu actuant en les coses temporals que han d'ordenar cap a Déu**. Pertoca, doncs, a ells molt especialment d'il·luminar i organitzar de tal manera totes les realitats temporals amb les quals es troben estretament units, que neixin i evolucionin sempre segons l'esperit del Crist i esdevinguin lloança del Creador i del Redemptor».
- **La iniciativa dels cristians laics** és particularment necessària quan es tracta de descobrir i d'idear mitjans perquè les exigències de la doctrina i de la vida cristianes **impregnin les realitats socials, polítiques i econòmiques**. Aquesta iniciativa és un element normal de la vida de l'Església.
- Els fidels laics **es troben a la línia més avançada de la vida de l'Església**. Per ells, l'Església és el principi vital de la societat. En ells, sobretot, hi ha d'haver una **consciència cada dia més clara, no solament de pertànyer a l'Església, sinó de ser Església**, és a dir, la comunitat dels fidels damunt la terra dirigits pel cap comú, el Papa i els bisbes en comunió amb ell. Ells són l'Església.
- **Tots els fidels han rebut de Déu l'encàrrec de l'apostolat** en virtut del baptisme i de la confirmació. Per això els laics, individualment o formant associacions, tenen **l'obligació i el dret** de treballar perquè el missatge diví de salvació sigui conegut i rebut per tots els homes i per tota la terra. En les comunitats eclesials, l'acció dels laics és tan necessària que, sense ella, l'apostolat dels pastors poques vegades pot obtenir el seu efecte ple.

La fe és per a ser viscuda

Recordem tots i totes: Ésser sants i apòstols és un deure i un dret de tot batejat. Deure del que ningú ens pot dispensar. I dret que ningú no ens pot prendre

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 124

124

La participació dels laics en la missió sacerdotal del Crist

- «Els laics són homes i dones consagrats al Crist i ungit per l'Esperit Sant; totes les seves **obres**, les **pregàries** i els **plans apostòlics**, la **vida conjugal** i de **família**, l'**educació cristiana dels fills**, el **treball diari**, el **repòs** de l'esperit i del cos, si es realitzen en l'Esperit, àdhuc les **molèsties** de la vida si se suporten amb paciència, esdevenen sacrificis espirituals agradables a Déu per Jesucrist, que ells piadosament ofereixen al Pare en la celebració de l'Eucaristia juntament amb l'ofrena del Cos del Senyor, i així consagren a Déu el mateix món». Els laics poden ser admesos d'una manera estable als ministeris de lector i d'acòlit i poden allà on ho aconselli la necessitat de l'Església exercir el ministeri de la paraula, presidir les pregàries litúrgiques, administrar el baptisme i distribuir la sagrada Comunió...

La participació dels laics en el ministeri *profètic* del Crist

- Els laics aconsegueixen la missió profètica «**anunciant el Crist amb el testimoni de la vida i amb la paraula**». Acció que, entre els laics, pren un caràcter i eficàcia particular perquè es realitza **dintre les condicions comunes del nostre món**. El laic fins i tot cerca ocasions per anunciar el Crist amb les paraules, en la formació catequètica, a l'ensenyament de les ciències sagrades i als mitjans de comunicació social..
- És bo que els laics manifestin als Pastors sagrats el seu parer sobre les coses referents al bé de l'Església, procurant la integritat de la fe i dels costums i la reverència envers els Pastors.

La participació dels laics en la missió *reial* del Crist

- Amb la seva obediència fins a la mort, el Crist va comunicar als seus deixebles el do de la llibertat reial. El qui **domina el seu propi cos i la seva ànima**, sense deixar-se arrossegar per les passions, és amo de si mateix. Pot dir-se rei, perquè és capaç de regir la seva persona. És lliure i independent i no es deixa posar el jou d'una esclavitud culpable.

- «Els laics s'han d'unir entre ells per **sanejar les institucions i les condicions de vida**, perquè totes aquestes estructures s'ajustin a les normes de justícia i afavoreixin, més que no pas impedeixin, l'exercici de les virtuts. Dins l'Església, els fidels laics poden cooperar en multitud de serveis, segons les seves capacitats i carismes. No oblidin que són membres de l'Església i també de la comunitat humana, convençuts que, en tot, s'han de guiar per la consciència cristiana.»

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 125

125

La vida consagrada

«Aquell estat, l'essència del qual és la professió dels consells evangèlics, encara que no pertanyi a l'estructura jeràrquica de l'Església, afecta amb tot, indiscutiblement la seva vida i la seva santedat».

- **Els consells evangèlics**, múltiples com són, **es proposen a tots els deixebles del Crist**. La perfecció de la caritat, a la qual tots els fidels són cridats, comporta, per part dels qui assumeixen lliurement la crida a la vida consagrada, l'obligació de practicar la **castedat** en el celibat a causa del Regne, la **pobresa** i l'**obediència**. La professió d'aquests consells, en un estat de vida permanent reconeguda per l'Església, caracteritza la «vida consagrada» a Déu.
- L'estat de vida consagrada apareix, així, com una de les maneres de conèixer una consagració «més íntima», que arrela en el baptisme i es dedica totalment a Déu. En la vida consagrada els fidels del Crist, sota la moció de l'Esperit Sant, es proposen de **seguir el Crist de més a prop**, de **donar-se a Déu estimat per damunt de tot** i de significar i **anunciar dintre l'Església la glòria del món que ha de venir**, bo i cercant la perfecció de la caritat al servei del Regne.

Un gran arbre amb moltes branques

- «**Han anat creixent, talment un arbre** dins el camp del Senyor, moltes formes de vida solitària o comunitària, amb una gran varietat de famílies, les quals es desenvolupen, no sols en bé dels seus propis membres, sinó també en profit de tot el Cos del Crist».
- «Ja des del començament de l'Església hi va haver homes i dones es proposaren de **seguir el Crist amb més llibertat** i d'imitar-lo més de prop. Cadascun a la seva manera, portaven una vida consagrada a Déu.
- Els bisbes s'esforçaran sempre a **discernir els nous dons de vida consagrada** confiats per l'Esperit Sant a la seva Església; l'aprovació

de noves formes de vida consagrada queda reservada a la Seu apostòlica.

La fe és per a ser viscuda

“La majoria dels cristians no té idea del que Déu podria fer d’ells si tant sols es possessin a la seva disposició”. (Sant Ignasi de Loyola).

Cada sant és una història de disponibilitat. Déu hi va poder obrar meravelles. Per què no ens decidim? Aquí estic, Senyor.

Any de la fe

9. Crec en la Santa Església. 126

126

Diverses formes de vida consagrada

La vida eremítica. Els ermitans, «dediquen la seva vida a la lloança de Déu i la salvació del món a través d’una separació més estricta del món, el silenci de la solitud, la pregària assídua i la penitència, conreant aquest aspecte interior del misteri de l’Església, que és la intimitat personal amb el Crist. La vida de l’ermità és predicació silenciosa d’aquell a qui ha donat la seva vida, perquè, per a ell, ho és tot.

Les verges i les viudes consagrades. Des dels temps apostòlics hi ha hagut verges i viudes cristianes que, cridades pel Senyor a apropar-se a ell amb més gran llibertat de cor, de cos i d’esperit, que han pres la decisió, aprovada per l’Església, de viure en estat de virginitat. Algunes d’aquestes verges són consagrades a Déu pel bisbe diocesà i es dediquen al servei de l’Església. L’orde de les verges situa la dona que viu en el món (o la monja) en la pregària, la penitència, el servei dels germans i el treball apostòlic, segons l’estat i els carismes oferts a cadascuna. Les verges consagrades poden associar-se per guardar més fidelment el seu propòsit.

La vida religiosa. Es distingeix de les altres formes de la vida consagrada per l’aspecte cultural, la **professió pública dels consells evangèlics**, la **vida fraterna en comú**. Així l’Església alhora pot manifestar el Crist i reconèixer-se l’Esposa del Salvador. Tots els religiosos ocupen un lloc entre els col·laboradors del bisbe diocesà en el seu ofici pastoral. «La història dóna testimoni dels grans mèrits de les famílies religioses en la propagació de la fe i formació de noves Esglésies.

Els instituts seculars. Són instituts de vida consagrada on els fidels, **vivint en el món**, tendeixen a la perfecció de la caritat i procuren contribuir, sobretot des de dins, com un llevat, a la santificació del món».

Les societats de vida apostòlica. Els seus membres, sense vots religiosos, cerquen el fi apostòlic propi de la societat i, portant una vida

fraterna en comú, tendeixen a la perfecció de la caritat per mitjà de l'observança de les constitucions.

La vida consagrada, en qualsevol de les seves formes, manifesta a tots els creients la **presència dels béns celestials** ja en aquest món; **dóna testimoniatge de la vida nova i eterna** adquirida per la Redempció del Crist, i **anuncia la resurrecció futura i la glòria del cel**.

Apèndix

Raons per les quals estimo l'Església

Resumim aquí un article de Mons. Francisco Pérez, Arquebisbe de Pamplona i Bisbe de Tudela, on parafraseja un altre de José Luis Martín Descalzo.

De vegades s'ha posat de moda parlar de l'Església amb cert menyspreu. I això fa més mal quan ve dels propis germans que estan dins de l'Església. Algú va dir "*Crist, sí, Església, no*". Creure en Crist i rebutjar l'Església és creure en un Crist que no ha existit mai, ja que l'Església depèn de Crist i Crist és per i per a l'Església. Qui pensa en un Crist sense l'Església, pensa en algú imaginari que mai no ha existit. Ella és el "Cos Místic" de Jesucrist, com dirà sant Pau als colossencs i que de forma magistral exposarà Pius XII en l'encíclica "Mystici Corporis". Posteriorment el Concili Vaticà II en farà tota una reflexió en profunditat a la Constitució Lumen Gentium.

El que se'ns exigeix avui és que visquem de ple la fe. Que mostrem, joiosos, la força renovadora i humanitzadora de la fe i de l'evangeli. És urgent i inajornable, per servei a la nostra societat trencada en la seva humanitat, que els cristians ens convertim més profundament i completament.

Estimo l'Església per cinc raons fonamentals:

1. Estimo l'Església perquè va sortir del costat de Jesucrist.

Com podria no estimar jo aquells pel que Jesús va morir? I com podria estimar Jesucrist sense estimar aquelles coses per les que ell va donar la vida? L'Església, bona, dolenta, mediocre, santa i pecadora fou i segueix essent l'Esposa del Crist.

Però dirà algú: Com pots estimar qui ha traït tantes vegades l'evangeli, algú que té tan poc a veure amb el que Crist va somiar que fos? És que no sents, si més no, "nostàlgia" de l'Església primitiva? Sí, és clar, sento nostàlgia d'aquells temps en què -com deia sant Ireneu- "*La sang de Crist encara estava calenta*" i en què la fe cremava en l'ànima dels creients. Però la nostàlgia de la meva mare jove no pot disminuir el meu amor i veneració per la mare ja gran. Podria jo devaluar els seus peus cansats i el seu cor fatigat?

De vegades sento en alguns púlpits o tribunes periodístiques demagògiques que no tenen ni tan sols el mèrit de ser noves. Les que, per exemple, diuen que l'Església és ara una Esposa prostituïda. Sant Vicenç de Paül, en lloc de somiar utopies passades i futures, es va dedicar a construir la seva santedat, i amb ella, la de l'Església; un riu de llot cal purificar-lo, no limitar-se a condemnar-lo. Crist no ha presentat aquest suposat libel de repudi a la seva Esposa, més aviat l'ha estimat donant la vida.

2. Estimo l'Església perquè m'ha donat Jesucrist i tot el que sé d'ell.

Ella no és Jesucrist, ja ho sé. Ell és l'absolut, la fi, ella, només el medi. El centre final del meu amor és Jesucrist, però *"ella és el cofre del tresor on els apòstols han dipositat la veritat, que és Jesucrist"* (sant Ireneu). *"Ella és la sala on el Pare de família celebra les esposalles del seu Fill"* (sant Cebrià). *"Ella és la casa d'oració ..., la seu incommutable de la veritat ..., l'arca que ens salva del diluvi ... l'esposa estimada que Jesucrist va conquerir amb la seva sang i en el si de la qual renaixem ... amb quina llet ens nodrim, el pa de vida de la qual ens enforteix, la font de la misericòrdia amb què ens sustentem"* (sant Agustí).

Com podria jo no estimar a qui em transmet tots els llegats de Jesucrist: l'Eucaristia, la Paraula, la Comunitat dels meus germans, la Llum de l'esperança, la entranyable Misericòrdia?

Però la seva història és trista, plena de sang vessada, d'intoleràncies imposades, de legalismes, de maridatges amb els poders d'aquest món, de jerarquies mediocres i venuts ... Sí, sí, és cert. Però també és plena de sants.

3. Estimo l'Església perquè està plena de sants.

Sempre que vaig entren sé que la història del ferrocarril és plena d'accidents. Però no per això deixo de desplaçar-m'hi. "L'Església -deia Bernanos- és com una companyia de transports que, des de fa dos mil anys, trasllada els homes des de la terra al cel. En dos mil anys ha tingut molts descarrilaments, amb una infinitat d'hores de retard. Però cal dir que gràcies als seus sants la companyia no ha fet fallida". Els sants són l'Església, són els que no ens deixen perdre la confiança en ella.

Ja sé que la història de l'Església no ha estat un idil·li. Però, a l'hora de mesurar l'Església a mi em pesen molt més els sacraments que les creuades, els sants que els Estats Pontificis, la gràcia que la Inquisició... Tenia raó Bernanos: *"l'Església visible és el que nosaltres podem veure de la invisible"*, i com tenim malalts els ulls només veiem les zones malaltes de l'Església.

Ens resulta més còmode. Si veiéssim els sants, tindríem l'obligació de ser com ells. Ens resulta més fàcil "tranquil·litzar-nos" veient només les seves zones fosques, i així sentim, a la vegada, el plaer de criticar i la tranquil·litat de saber que tots són tan mediocres com nosaltres.

4. Estimo també a l'Església perquè és imperfecta.

No és que m'agradi les imperfeccions de l'Església, és que penso que sense elles fa temps que m'haurien hagut d'expulsar a mi d'ella. Al capdavall, l'Església és mediocre perquè està formada per gent, com tu i com jo. En rigor totes aquestes

crítiques que projectem contra l'Església les hauríem de bolcar contra cada un de nosaltres mateixos. Per nosaltres és ferida l'Església, anem, doncs, amb compte, que els nostres errors no es converteixin en ferides de l'Església.

5. Estimo l'Església perquè és la meva Mare

Ella em va engendrar, ella em segueix alletant. Sant Atanasi "s'agafava a l'Església com un arbre s'agafa a terra". Orígenes deia que "*l'Església ha captivat el meu cor, és la meva pàtria espiritual, ella és la meva mare i els meus germans*".